

833

L'homme propose.....

Sesra en un acte y en vers original

de

Don Ramon Ruy y Ferré.

Farragona.

10

11

12

13

A la societat
Cervantes.

Molt poch es aquest llibre per lo que jo voldria
donarvos com a prova de una vera amistat;
mes entengau, jo he joves, que ab ell junt vos envia
mon cor lo seu afecte, l'aplauso l'ayma mia...
Mireu tant sols l'objecte... vegeu ma voluntat.

L'autor.

Farrugona Maig 1878

Repartiment.

Personatjes

Actors.

D. Ventura	-----	D. Francisco Cantarús
" Joan	-----	" José Pove
Llorens	-----	" Miguel Vila
Albert	-----	" Manuel Mallol

Utrenada por Socios de la Societat

"Servantes"

L'acció en Barcelona any 1878.

L'home proposa....

Acte unich.

Menjador d'una casa acomodada. Portes laterals y balcó al fondo. Taula de menjar mitj parada. Mobles luxorios. Quadros propis en las parets etc. etc.

— Skena I —

Llorens prenent xocolate en la taula. Ventura sortint per la dreta.

Ven 2 La's dormit prou, gaudulero? 2

Llor.

(Apart)

(; Bo... ja hi som...)

Ven.

Atipiat be

que després de la gran feyna
qu'avyu fauràs fet, just es
un esmorzar de rector...

; no't desmayessis...; pobret...

Llo.

Pero pare...

Ven.

Calla, droga...

; quin jovent...; vaja un jovent...

Tota la nit de tiberi

a l'endema, no es bo per res.

; que'n mereixes de tunyina...

Llo.

Pare miri... (valgam deu...)

deixim pendre l'xocolate

ab tot sossego... després.....

Ven. Després a' da' la volteta
 per pahirho, aipó' s' comprèn;
 a' fe l'os per' lla a' la rambla
 de las flors, cap al café
 a' juga' al billar un rato,
 després a' casa; esmorsem
 llegi' quatre novelotas
 que 't trastocan 'l cervell;
 passa' un hora o' un hora y mitja
 devant del mirall, perquè
 com ha de surti' 'l senyo'

(Ab sorna)

ha d'estar tot molt corrent,
 ara 'l llas de la corbata,
 ara 'l capz 'ls cargolots,
 las puntetas del bigote...

ara... un hampe...! ay valgam deu...!
Toves de sucre, bolados,
vetaquí que sou, res més!

Llo - Vosté viu molt atrassat,
yes natural, i sorpren
lo nostre modo de viure.

Ven. Just, m sorpreu...

Llo. i ¿dos que?
i No he acabat la carrera?
i no he cumpert lo meu deber?
i no m he cremat prou las cellas?
donces ara, molt just es
que m donqui una bona vida
finses que m surtin clients.

Ven... Calla noy, calla, y no vulgas
que a m'aquí haigi un desfet.

(Pausa)

Arrem amb a un altre assumpte:
m'ha portat amb el correu
aquesta carta de Leyda,

(La mostra)

es del meu amic Rosés.

Llo.- La Llorach, es bon subjecte;
te una filla....

Ven Lo molt cert.

Llo.- A l'estiu passat records,
cuam vam serhi aquell uan temps,
que vam fer mes broma ab ella...!

Ven Pero noy, te molt d'argent.
Y com que varen conveixius,
vuras que m'escriv; llegis.

(Li dona la carta)

Llo.

(Segueix.)

"D.
Lerida dos...."

Ven.

Etsetra, etsetra...!

Llor.

(Segueix.)

"Ventura: celebraré

que aquestos cuatros renglones
te hablen bueno, y tambien
a tu hijo, cual nosotros
gracias a Dios. = ¡Molt bé!...

"El motivo de escribirte...."

- estil de soldat...!

Ven

Segueix!

Llo.

(Segueix.)

"De escribirte, cuatro letras
tan solo, Ventura, es
para decirte que el jueves,

si Dios quiere, con el tren
que sale de aqui a las ocho
si no hay novedad, vendre
a pasar en Barcelona
dos o tres dias o seis.

Mi muger se halla ausente,
y me encarga que tambien
te mande memorias suyas
para ti y el Lovensset.

Querido Ventura: L'lena
mi hija mayor, ayer
cumplio diez y nueve años,
por cuya rason pense
darle otro nuevo estado
que ella desea tambien.

Ventura: tu no ignoras

que es ya toda una mujer,
muy hacendosa y muy buena
y digna del mismo rey.

Por lo tanto te prevengo
que sobre el proyecto aquel
que me dijiste, Ventura,
ya no hay más que hablar, porque
queda resuelto. Me esperas
a la llegada del tren.

Recuerdos... etcetra... etcetra...
tu amigo Juan Rosés."

Ven. ¿He... que't sembra...?

Llo. Ah... que'm conta...

firses aquí no veig res.

Sy dliquim aqueix projecte...

Ven. ¿I no ho comprens...?

Llo. No ho comprench...!

(ferr l'orni.)

Ven. Home, tu... y ella...

Llo. Si no s'explica...

Ven. Simplicitat...!

fariam bona parella!

Llo. Jo ab l'Uena... No pot ser.

Ven. ¿Perque, tota... es molt rica...!

y després... ya os coneixeu...

Llo. Just... aqueix es el busibís,

per xò, perque la coneix.

Ven. Be... que hi trobas? es airosa...

bona noya, y d'aquets...

(Senyal de duiers)

ab los dets)

en te al menos quatre jerras;

es un bon partit.

Llo.

Ja ho crech,

bon partit serà, mes jo
no soch partidari seu.

Ven.

Sora molt que no hi trobessis
un sis o'as...

Llo.

Potse' em tres.

No l'estimo, i'es prou obstacle?

Ven

Be, veuràs, noy; acabem,
que no vull ja mes disgustos;
y com qu'estich de tu jole,
faris cuan man y ordeni
sense replicarme, i'entens?

Ja estich cansat de renyarte,
y si'm vob ajurar mes
fare... lo que no tinch ganas.

Llo. Però pare, no veu que
no podré may estimarla...

Nen. Donchs l'estimaràs!

Llo. ; Per deu...

no vulgui may obligar-me
qu'aripó es contraproducent.

Com puch voler jo a una noya,
ni com ella en pot voler,
si a la llegua s'veu que 'ls dos
pare, may s'impatisarem?

Vol que sigui un desgraciat?

Nen. Vull tant sols qu'estiguis bé.

Avuy dia, noy, la dona
s'ha de mirar com se pren.

S'han acabat 'ls romancesos,
ja s'acabat aquell temps

que tot era amor, avuy dia
cuans que l'amor, l'argent,
aquet dona bona vida,
ab aquet estaràs be.

2 Que hi fa qu'ella sigui llesta
2 que hi fa que no t'ami gens
s i porta la bossa plena
y un bon dot y molt dine.

Ho. 2 Tauró gosa a dirme, pare
2 y auro ingrogriosa voste
1 jo sens amor... jo casarme
ab qui may podré voler.

Sens amor, font d'amargura
lo matrimoni sols es;
cumul de penas y llanto
que no amayna lo dine.

77

Viuire en un etern suppliciu;
es, pare, viuire al infern.

Mes si per amor se casan
fan d'aquesta vida un cel;
no hi ha penas qu'entristeixen,
no hi ha dol, remordiments,
ni mal viure ni congojias
ni temors, jelany, ni recels.

No es menester pu' l' qui estima
per gosar, tenir diners,
que l'amor se divorcia
en tot temps, del interès.

Ab or, joyas pot conpararne,
ab or, molt rich ne pot ser,
ab or, conpara hisendas, censos,
promyas, galas, lo poder....

mes si l'or del mon juntaba
no fóra prou, per proquer
conyura un amor en la terra
com l'amor qu'inspira l'cel.

Ven. Vaja, veig que las novel·las
t'han trastocat lo cervell;

* vet aquí llegi historietas
que no son ni poden ser:
vos carregan de caborias,
vos ho printan tant rebé
qu'os creyen que lo que diuen
pot succedir en tot temps.

* ¡Ah! ximple! creu a ton pare
que sols procura l teu bé.

Ello. Intenent ho d'aqueix mode,
dispensi, no us avindrem.

Ven. Donchs d'aqueix modo y no d'altre
(benat)

seras gendre del Rosés.

¡No faltaba mes!... caramba!...

L'ving a rebre a n'el tren,

que no pot tardar!... Caratsus!...

Qui'n joveret!...

Llo. Finguinertes,

vull amor!...

Ven. Rabes fregits!...

Be, ab ell ja'ns entenedrem.

(L'en va)

— Scena II —

Llorens sol.

Lo casarme ab una nena

sero teni' l'goig de mirarla,

ni volerla, ni estimarla...
; ah no, no;... perdona Senca.

Busca al mon un altre pena,
busca al mon un nou torment,
ans que mirarte plauscent
y tenirte sens amor...

No vulgas iriatar mon cor
ab etern remordiment.

Ab tot l'or que guarda ansiosa
no pot comprar lo meu cor
ni lo goig del meu amor
ni una mirada amorosa.

Si ella fos la meua esposa,
¿com felis podria ser
si al mirarme ab gran dale
trobaria indiferencia?

Probaria la evidència
del goig que don 'ls diuie'!

Ab amor, felis seria,
sens amor...; torment cruel...

estimar, es esta 'al cel,
no estimar...; lenta agonía...

¿Com viure jo podria
si, nadant en un mar d'or

no sentís aquell amor

qu'ha de fer nostra ventura?

¡Ah... no... may... tal amargura

no deu matar lo meu cor!

— Scena III —

Lorenç y Albert,

¡Adios fiera!

Ha, Albert.

M
Ho.

M. 2. 'Que tal noy?' 2.

Llo. Molt mal per ave.

M. 2. 'Y això, que tens?' 2.

Llo. Fu' ab' l' pare

2. m' tingent un desconcert.

M. 1. 'Malorum...?' 2. 'Sergui'n motiu?' 2.

2. 'quien es ella.' 2. 'La de Gracia?' 2.

2. 'la del Puchet?' 2.

Llo. ; 'La desgracia

que m' segueix ab' apany viu!

; 'Estich tant desesperat

que creure, Albert, no sossego;

per totas parts ensonego

ab' ma negra sort!

M. ; 'Carat!' 1.

2. 'L'eplicam lo succehit,

que hi ha de nou. que t'altera?
 que's lo qu'avisis t'enguireva
 y t'dona semblant requit?
 La creació de cuartos...

(Madame
 de Donarubi)

Llo. No.
 M. Donchs... l'amor; ho endevino?
 Llo. Digas m'illo em desatino.
 M. Contambo per compassio.
 Me tens sorpreses... requitos...
 y fins alarmat; tal volta...
 Llo. Escoltam Albert, y escolta
 que prentem mor pare ansios.
 Correixes a vi en Roses,
 aquell amic de Leyda.

M.

Li.

Llo. Donchs avuy arriba aqui,
pe l'meu pare compromes,
per tractar mon casament
ab sa filla.

M. Ab qui, ab l'lena?

Llo. Just....

M. Y tu?

Llo. Jo... de cap mena!

Se veus tu, no es consequent
que pe l'capritxo del pare,
que prou se veu la tramoya,
tingui de pendre a una noya
que no estimo ja desd'ara,
que no estimo ni podre
jamay, Albert, estimarla.

M. ¿Perque, donchs, vol abanssarla
lo teu pare?

Llo. Bé l' digne.

Li ha trastocat lo cervell
al sabé l' dot que tenia,
y sens pensar que hi diria
jo, ho va escriure a n' el vell.

M' en ha parlat, he dit no.

M. Has fet molt bé.

Llo. S' ha cremat

y furios m' ha amenaçat
fins d' un modo iridigne; jo
li he fet mil observacions,
pero ell, de pedra, diu,
no veyas mes que lo llu
de ls cordicats gratacons.

Que la estimi i pare vol
y es mon deber creure al pare,
mes lo cor me diu: reparara
lo teu proxim desconsol.

Tu que veus lo meu dolor,
digam, Albert, i que dech fer?
i haig de cumplir mon deber
o escoltar la veu del cor?

M. Vauig a ferte un gran servey,
si, Lorens, si; jo t'traure
del compromís, deicam fe,
Deu m'ha inspirat lo servey.
i Deu per ventura pati
per l'egoisme malvat?
i deus estar sacrificat
pe'l goig d'un pare mesqui?

No, may; tu no pots ni deus
 vendre aixís lo teu cor
 ni 't pot exigir amor,
 ni contradi' ls intents teus.

Llo. Aixó es lo que dich; aixó
 ha de comprendre 'l meu pare.

M. Deixa'ho per mi; ja desd'ara
 t'auguro la curació.

Vina ab mi; y arreglarem
 entre tots dos la tramoya.

Llo. És que 'l pare de la noya...

M. Deixa'ho corre tot... y entrem.

Llo. Me temo que 'l resultat
 serà que jo mes m'erredi.

M. Calba y creu; yo tinch un medi
 que tot ho deixa arreglat.

(Se'n van tots
dos per una de
las portas de comu-
nicacio ab lo pui.)

— Escena IV —

D. Ventura y D. Joan per la porta de dentro.

Ven ; Vaya 're Joan... entra home...
tu tant bo'?

Joan Si, gracies a' Deu.

Ven ; Me'n alegro... i y la noya?

Joan Bona, gracies. A tu 't veig
també sense novetat.

Ven y gras com sempre. i l'heren?
La t'ho pots pensa, a' boleyo,
ell ja ho sap, sempre 'l mateix.

Joan i donchs? ja ha acabat la carrera?

Nen. Si, gracias a' Deu ja esta best,
ja l' tenim un senyo metje.

Aixo es bo

Nen. Si tingues seny...

Joan. Vaja, Ventura, no t'queris,
tots hem estat lo qu'ell es,
son joves, no hi donguis voltes!
, i nosaltres...; si no vam fer...

Pero ja veuràs 'l dia
qu'ell digui: eh, prou n'hem fet!
ja li passava, Ventura!
ab los anys fugí tot!

Es cert.

Nen. Home, i la Gio...? ay caramba...
no te'n preguntaba res.

Joan. Es ab son germà uns quants dies

alla dalt a Babaguer.

Ven. Però esta bona?

Joan Molt bona,

per ara, gracias a' Deu.

Ven. i y la Llena a' casa?

Joan Vaya...

com all' l'it'ia tant que fer...

So ja volia portarla.

Ven. Es cla, home.

Joan Un altre temps,

ara tenen massa feyna,

y a' mes, sent sola... ja veus...

Ven. Era 'l' temps mes apropiat,

perque aixis, 'ls dos... i m'enters?

s'haurian vist.

Joan La scorepen...

be's van veurer forsa temps.

Ven.

Es molt cert, y com suposo
qu'a si' aquí temps t' tindrém,
ja parlarem ab catyassa.

Don.

Si, home, si; parlarem,
no's pert l'onor; jo tindrè antes
alguns recados que fer....

Ven.

Aquí ja ho saps, ab franquessa;
jo també ab lo permis teu,
tindrè de sortir una miqueta,
cosa d'un quart y no més.

— escena V —

Los mateixos, Llorens y Albert sortint per

hont han fet mitis.

Do.

Don Joan!

(Incausant)

Joan

¿Que tal Lorens?

(Incaisant)

M.

¡Don Ventura...

(Incaisant)

¿Corri ho passa?

Joan

(Contentant a

Lorens)

Fots seguir sens novetat.

M.

(Qu va al costat

de S. Joan)

¿Que tal S. Joan?

(Incaisant)

Joan

¡Caramba...

¡L senyo Albert... me'n alegro!

¿y'ls de casa?

M.

Fots bons, gracies.

2 i 'Y la senyora y la noya?

Sense novetat per ara.

Ven. Disperesa, Albert; no sabia
que tu t' trobessis a casa.

Llo. La fa' rato que s'agui;
allí dins tots dos...

Juan Si, vaja,
son 'ls dos inseparables.

M. 'Ns estimem...

Llo. De l'infancia.

Ven. Si, l'Albert es bon amic,
per això l'aprecio.

M. Molt gràcies.

Juan (a Llorens).

2 i 'Y donchs, noy; que fem per qui?

Llo. La ho pot veure, ara en vaga.

Joan La he sapigut que 'ts passat
y 't felissito.... ¡Be, vaja!...
ara a veurer si 's presentan
gaires víctimas.

Ven ¡Ah plaga!...
sempre 'en tens una per dir.

Joan Som aixís 'ls de montanya.

M. Voste sempre divertit.

Joan ¡Oh y voste!... de molt me quicava.
Me recordo a l'any passat,
que 's va esta aquella temporada
alla ab nosaltres, que a fe
ne duya unes com a cases.

Cada dia 'l retreyem,
passabam unes vet lladas!...

M. ¡La ho pot dir!

Ven

(Reperintse a' Albert)

Ja's ell mateus.

M.

¿Y donchs, ¿vot que sigui un altre?

¿Gu' hem de fe' n' que 't mon sino
ara aprofitant las gangas?
Diu que 'l que te un dia bo....

Joan

Just, n' espiera que'n vingui un altre.

Ven

Be, veureu; tinch de sortir;
ab vosaltres hi ha confiança.

M.

So també; vinch ab voste'.

(Fuedat ab ell.)

Ven

(A. Lorens)

Ven

Donchs en marxa.

(Disposantse a
sortir.)

Ab 'l noy quedas, Joan,

(El pobre ja tindrà ganas
de parlar de la minyona.)

(Apart a
Joan.)

Adiós!

Llo. Passis robe, pare.

Joan. Adéu, Ventura.

M.

(Apart a Lorenç)

(Lo ditxa
jo me'n carrego de l'altre.)
Als pens de vosté, d. Joan.

(Seyudintse)

Joan. Disprosi!

(Seyudintse)

M.

(Valor...!)

(Apart a Lorenç)

¡In marcha!

(A Ventura que
l'esperaba en la
porta. D. Joan los
acompanya fins
a ella.)

— Escena VI —

D. Joan y Lorenç.

Jo. Com li podré dir que no
si l'veig tant bo... tant honorat...

Lorenç, i veig capficat,
estas molt trist.

Aprensio!!!

Li agrakeixo l'interès,
mes no hi ha motiu...

Pensaba...

(Si l'heu pare m'enganyaba...
prohemito.) Donchs si no es res,
assentat, Llorens, y escolta
que en lo cas qu'hem arribat
es ja de necessitat
molta franquesa.

Llu

Si, molta!

Y estich disposat, D. Joan
a'correspondre ab usura
a la seva ingenua y pura
franquesa.

Joan

Donchs tiro avant.

(Lluís)

Vareu veni l'any passat
alla dalt ab lo teu pare,
y l'Albert, qu'ha sortit ara,

que s' un tiyo de bondat,
 a passar l'estiu: creyem
 qu'a casa tots vos rebem,
 Lorens, tant be com joguierem;
 no pas tant com mereixem.

Ho. D. Joan... no se a que ve!...
 Li hem probat moltes vegades
 en quant foren apreciadas
 sas distincions.

Joan. Prou qu'ho se!
 La vostra antiqua amistat
 no necessita probarse;
 ni un altre al mon pot trobarse
 mes sincera.

Ho. La veritat.
 Joan. Donchs be, anem a la questio

per tots de gran transcendencia:
ab lo tracte y la frequencia
y d'estar junts l'ocasio,
for causa molt poderosa
de que entre tu y l'Uena
s' comences la cadena
de certa passio amorosa.
Observat per mi, al teu pare
mon recel vaig vissimu;
y m' va dir que molt temps ha
avans de morir ta mare,
habiam ls dos pensat,
ja que d'infants vos voliam,
casarvos, y aixis fariam
de tots la felicitat.

So, per ma part, firmament,

Et correch, Et bon xicot,
ho vaig dir a la Bro, y tampoch
va trobarhi inconvenient.

Des a la noya habem dit
d'aqueix projecte, y m'illo
vaig creuer veni aqui ja
pera deiscarho amanit,
cas que l' gust de tots era sigui;
mes si hi trobo inconvenient
o algun altre impediment
que a retrocedir m'obligui,
com si res haques passat,
s'oblida tot, y enclevant,
que no per so, al votavan
te d'amar nostra amistat.

Fu ja veus l's meus intents.

nascuts del amor de pare;
ab franquesa, digam ure
lo que tu pensas, Lorens.

Llo. ¿Que vol que li digui... jo
l'aprecio a tots... sa filla
m'agrada per lo sencilla,
per sa bona educacio.

Y si vostes han resolt
que'ns casem... per mi esta be,
puig comprenci que lo prouine
es per lo que l'pare vol.
(Calla cor...!)

(part al
amargura.)

Llorens No m'has compres
o no m'esplicas prou be.

Lo que desitjo sabe
 ab lo mes viu visteres,
 si estimaras com esposa
 a ma filla, o si perilla
 que casada ab tu ma filla
 no fos Llorens, molt ditosa.

Tota ma felicitat
 cifrada esta en sa ventura,
 y no vuy que a la amargura
 conegui en son nou estat.

Llo. Ab mi casada J. Joan
 no tindra motiu de pena:
 y podras tu a l'Hena
 oferirli un amor gran?
 La vols ab goig? ab plaer?
 i desitjas siga ta esposa?

¿No t'es Lorens emutjona
eixa boda?

Llo.

No per cert...

¿Pre mes jo puch desitjar?
ella es rica... pobre jo...

Joan

No es aqueixa la qüestió,
(l'hepte'm ve a atormentar...)

¿Tu t'creus perquè ella es rica
que felis te podra fe'?

¿La vols tant sols pe'l dirre!!

Llo.

(Ofes.)

¿A Joan... m mortifica
qu'aiso pronuncia'l seu llabre!
ja mi tal suposicio...

Joan

Comprovar, Lorens la victencio
y perdona'l meu agravi.

Lo m'he donat en pensar,
 y això causa los meus dol's,
 que tu a l'Heena no vols
 perquè a un altre deus amar.

I si lo teu jove cor
 es per desgracia captiu,
 sera' roy, sobrat motiu
 per fundar lo meu temor.

Mes per ço no hem perdut res

(Transició y sent veure
 que no li importa res;
 però qu'ha de dar a conèixer
 que la seva conformitat
 y falsa indiferència es
 sob al lo objecte d'arrencar
 la veritat a l'Heena. Molt

unidades en esta
escena)

si ja estimas...

Llo.

S. Joan,

jo li juro que l' mes sant
que no estimo... a ningui mes.

Juan

¿No sentis amor?

(Acorralantlo)

Llo.

Per ningui!

(Aconvenciment)

Juan

¿... ho dius de cert ...?

(Estudiant
sas faccions.)

Llo.

Li asseguro!

Juan,

¿No has dat l' cor?

(Trinitat)

Llo.

No; li juro.

(Minerçia)

Joan

(Demonstrant

convenciment)

Basta que m'ho digessis tu,
 y ab tanta seguretat
 per quedar-me convencerit.

Llorens repura

fatigat per la pluyta
 que ha sortintgut. Joan

l'observa y torna a re-

doblar ab mes empen-

na l'usen esforços per

arrancar-li la confesio

que desitja)

i si digas; jaunig no has volgut

y a ningun diu has estimat,
i podries Lorens, d'ara avant
dar a ma filla l'teu cor?

Llo.

(Duyta)

Jo...

Joan

(no deixant lo)

Net...

Llo.

(Sortat)

Pero...

Joan

Sens temor!

i l'aymaras?

Llo.

Jo... D. Joan...

volquent ho voste y el pare...

Joan

Ho voldrem tots, mes ningun
m'assegura qu'ho vols tu;
si t'ho correch ab la cara!

Si, Lorens, si; obligat
obras avuy per deber.

Llo.

(Veyentse pendut)

! Soli juro!

Joan

No es merester,

tu Lorens, ets massa bonrat.

Tu dius: si al meu pare atench
res importat 'l meu pater;

faig son gust...

Llo.

! So no vuy dir!

Joan

Tu no ho dius, mes jo ho comprendh.

Tu diras si vaig errat,

tu diras si ho endevino.

Llo.

Oh per Deu!

Joan

Tal desatino

may per mi sera aprobat.

¿Que fora, Lorens, ta vida
si t' casabas sens amor?

¿no cabuilles lo dolor

que passarias sens vida?

Cada dia, a tots moments,
al costat de la que no ayriesis,

¿com vols que gojos estes
sens tenir iguals intents?

¿Com contenta la faries?

¿qui'n goig li podries dar
si lo cor may ne te cap?

per qui no sent simpatias?

¿Tella? Ma filla, pobreta...

sens l'amor del seu espos,

¿ahont trobaria repos?

¿Com viuria satisfeta?

Si enloch de trobar amor
que fa dolssa l'existencia,
trobes sols indiferencia,
moriria de dolor...

Si, Lorens, si; moriria
y jo no la vull matar!
; Si aixis la feya casar
ella a mi m' mataria...

Ho. ; Oh D. Joan... per favor!
; m' esta matant...

Joan La sufreixes
y encara Lorens, no coneixes
lo torment del desamor.

Ho. ; Oh l' meu pare...

Joan Si, l' teu pare
vol obligarte y... pot ser...

Llo. Ah ... no ho cregui ...
— escena VII —

Dets y Albert.

M. Si, es molt cert,
jo li asseguro desd'ara!

Lo. y Llo. ¡ Albert!

M. Lo temor feu presa
de son cor, y no 'l deis ser
tant explicit com voldria;
mes jo parlare per ell.

Lo. Si, Albert, si; s' necessita
una aclaracio al moment.

Llo. ¿ Vols augmentar tu mas penas?

M. Jo vull fe' lo que s'ha de fer;
jo dire' lo que deu dirse
per evitar sentiments.

A Joan, es delicada
 la qüestió, y be sapu deu
 que tant sols el gran afecte
 que sento per tots vostres,
 m'obliga a descloure l'habè;
 quiat sols, ne l'homeu vidents.
 (Laura)

* Lo senyo Ventura vol
 casar sa filla ab aquet
 (Senyala a Lorenç)
 perquè; a més de ser bonica
 y ben educada, te
 la qualitat de jubbilla
 ab lo dot corresponent.
 Dispensam, noy; es ton prave...
 (Senyala a Lorenç)

me dirás que tivo dret,
pero 'l cas així ho reclama,
no m'ho prenguin malament.

Aquet, ab tot, es un tonto,

(Luyala a Florenç)

vuy di, que per satisfe
ls desitjos del seu pare
arribaria al extrem
de consumar 'l sacrifici
mes gran qu'el mon se coneix.

El no sent amor encara
per la filla de vostre,...

(A. D. Joan)

ni per cap mes, li asseguro.

Joan Ho crech tal com diu, Albert.

M. Donchs bé, posem eis assumptes

al terrenes que s' mereix.

* Don Ventura, que voldria
 veurer molt rich al terren,
 no compren gorg ni ventura,
 ni mes ditxa, ni plaer,
 que casarls ab una noya
 que tingui forsa dices,
 sens calcular que lo cor
 quant acariciat no s' ven
 per la passio hermosa y pura,
 que sols saje inspirar deu
 no s' doblega ni s' subjecta,
 ni pot succumbi, ni s' ven
 per riquesas, bens, ni joyas,
 or, tisendas, ni per res!

Aipo mateix, donchs, li passa,

S. Joan, a' n'en Lorens.

Ho. ; Oh Albert... per deu...

Joan

Segueixi

(Albert)

y res temis, Lorens et.

H. Anyadir tant sols me falta,
S. Joan, que si pretent
encara casar sa filla
ab l' Lorens, se' de cert
que la ditxa de la noya
ya desd' ara compromet,
perque, si ab aquest se casa,
sufirà l' cruel torment
de no ser may estimada
perqui tant la deu voler;
ni tindrà goig ni ventura,

ni pau dolça, ni plàker,
 juny alla about l'amor hi falta,
 hi falta la pau del cel.

Joan
 ; Ah no, no; may!... Mes no digu!
 se molt be 'l que m' toca fer.

Ho.
 ; Perque' volem que l'meu pare
 m' maleheixi?

Joan
 Lovers,

jo li parlare, no temis,
 acabi ja ton recel,
 que 'l teu pare al fi t'es pare
 y veura lo que 't corre!

Ho.
 ; Que pensara' D. Joan
 de nosaltres...

Joan
 ; Jo... No res.

; Calla, tonto!... aqueixas cosas

passan continuament.

Tots els vells som egoistes
per la dita dels fillets.

Ademés, així se queda
entre nosaltres... ja veus...

Jo... francament... aplaudia
aqueixa boda... però res...
s'ha acabat.

Llo. Quan li agravesis...

Mes li demano per deu
que no s'entori la noya....

Tom. Com no li havia dit res...
res se pert.

M. Vè J. Ventura!

Tom. Donchs deixeu-me sol abell.

Llo. (Com dihent-lo)

(tingui compte.)

¡D. Joan...

Arreu a' dintre
que ja tot ho arreglare!

(ben com Lorenzo
y Albert.)

— Escena VIII —

D. Joan

Es un scioc molt bonrat
qu'a la noya convenia...
pero al ultim m'ha probat
que foia ell un desgraciat
y ella felis no seria...
¡Ah no, no; d'eixa manera
cambia ja lo mes instant;
¡qui'n pare es qu'aujo' tolera...

val mes que's queda soltera
que sofrir tant cruel torment.

— Escena IX —

D. Joan y D. Ventura

Ven. ¡Oh Joan!

Juan. ¿Que hi ha Ventura?

Ven. La veus si prompte he tornat.

Juan. No tindrias gayre feyna.

Ven. La t'ho he dit; y donchs, que tal?

Juan. La ho pots veure, t'esperaba.

Ven. Y l'heren, que s'en anant?

Juan. Es per l'a dins ab l'Albert.

Ven. Semblan dos enamorats.

Assentem's y ab tota calma
podrem ara els dos parlar.

(Assentem)

Joan. Tens raub; parlem Ventura
que lo qu'hem de di, es molt larch.

Ven. Venras; jo tinc de precís
de casa i ruy avicít;
y com la cosa avuy dia
es difícil d'ensarta,
vaig di, parlem per l'Uena
que's una noya com cal,
la conech, te molt bon fondo.

Joan. És un tyro de bondat!

Ven. És carinyosa....

Joan. Y guayeta!...

Ven. Y trevalladora...

Joan. És gran!

Ven. És sencilla!...

Joan. És honesta!...

Ven

Tan airosa...

Juan

Y elegant.

Ven

Donchs per vos mateix en agrado.

Juan

Donchs per vos no 't corwindra.

Ven

¿Pue dius ara? no 't comprènch.

Juan

Be's comprèn prou abiat.

Ven

¿Trobas al noy poch per ella?

Juan

Siis m'ofens si aixo has pensat.

Ven

¿Acis ella s'hi ofensa?

Juan

No sap res de nostre plan.

Ven

Ahavors digam que passa?

¿quin obstacle hi ha, Juan?

Juan

Es tant gran aqueix obstacle
que tot ho ha desbaratat.

Ven

Mes al ultim...

Juan

Es que's casa

ab l'roy de l'Avola!

Ven. i Qui, l'lena?

Joan Si, l'lena!

i que t sembla desuertat?

Ven. ¡No, per mi...

Joan Com ves vas dirme després de passar mitj any... van demanarla... y m sembla qu'estara be...

Ven. ¡Ay carat!...

no vas dirme tu ab la carta que tot quedaba arreglat?

Joan Ves que t deya.

Ven. Aquí la porto.

(Preu la carta)

(Llegint.)

"Por lo tanto te prevengo
que sobre el proyecto aquel
que me dijiste, Ventura,
ya no hay más que hablar, porque
queda resuelto... etc.

Joan Just, resolt ab l'Arxela!

Y com vaig donar paraula,
y paraula molt formal,
era inútil mes parlar-ne.

Ven. Breu que m' deixas tot parat,
jo m' creya que consentís...
 vaja, si que m' vaig erra!

Joan Ho sento, mes noy ja veus
que's culpa teva; qui't fa

descuidar tant.

Ven. Res, dispensa!
com si res hagueris passat.

Oy que l'noy tindra un disgust!...
Joan (Si ja ho creck.) Be, que hi feras!...

Ven (Això si que s'mico en regla...)
Joan (M'ha sortit molt bé aquest plan.)

Ven Tant que tots ho desitjaban!
(La sort me fug de las mans...)

— Escena X y ultima —

Liti, Albert y Lorenç.

M. ¿Es un secret lo que parlan?
si per cas torrem a diris.

Joan Fots ho poden ben sentir ho,
com també lo ho vaig a dir!...

Ven. (Es molt cert aquell refran.

que: "l'home proporciona... diu
"y deu disposa.")

M. Ba, digui!

Lo. Desitjo saber....

Juan. Donchs si;

han de saber que casem
l'Heneta ab l'roy rich
de ca 'l'Aneta!

Lo. Celebro!

Ven. (Li ve' com l'anell al dit.)

M. ²Es felicit y expero
menjar ben promyete confits.

Juan. No cal dirho; tots a bodas.

Oy Ventura²....

Ven. Ah! per mi!

Juan. i Perque t'has quedat Ventura,

tant tristot y pensatiu?

Ven. Perque records aquell ditto:
que l'home proposa y....
Deu disposa....

Ho. Aixo? pare....

Ven. Res; deivemho. (Qui'n partit...
tant bona sort...)

Ho. Donchs variabho;

d'ara avant tindras que dir:

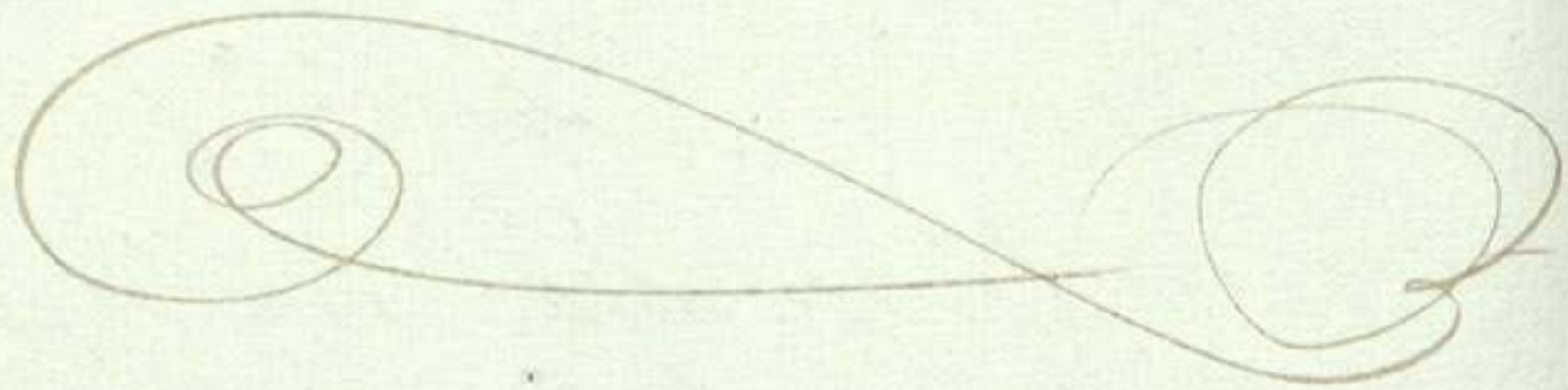
"jo proposo, y ls que disposan
son l'lena y l'roy rich."

(Al procehi?)

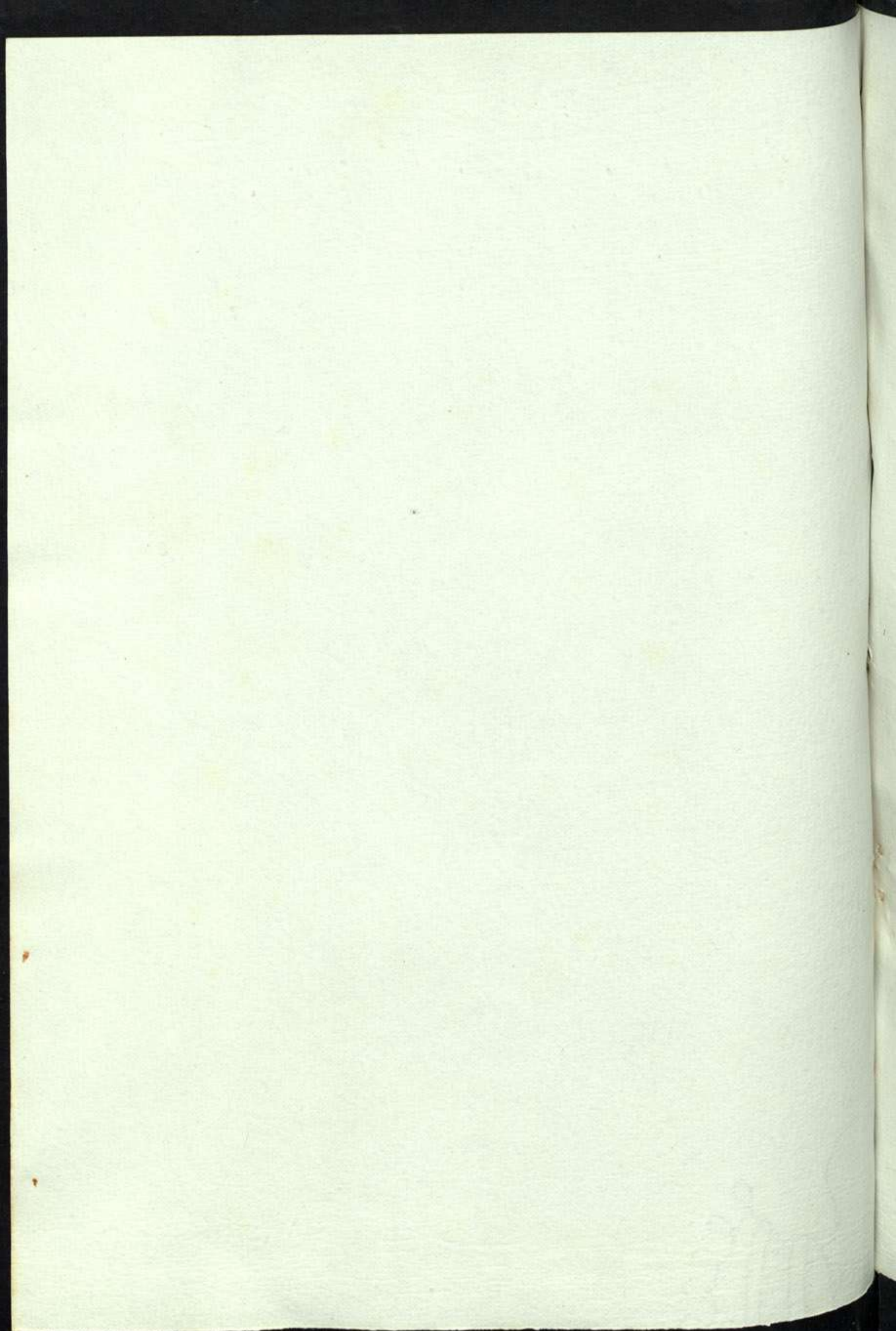
Finis l'autor s'ha proposat
lograr, publich, indulgencia;
no l'vulgas deisar burlat,

disposa que aqui abiat
s aplaudeixi ab vehemencia.

Felon

COPISTERIA
DE FRANCISCO LOPEZ
TARRAGONA

Obras del mateix autor.

Se plancha con lustre.

Lo primer fruit

La tornada del Heren

Teleforomania.

Per un amic...

¡¡ Mort y venjansa !!

